

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

Bejelentő hivatal.

Makó, szept. 7.

Ügyes és nagyon is helyes ötlet a rendőrkapitánytól, hogy felvetette a bejelentési hivatal felállításának a kérdését. S még helyesebb, hogy éppen most vetette fel, a mikor a népszámlálás előtt állunk.

Az ötlet nyomán két kérdés merülhet fel. Szükséges-e nálunk a bejelentési hivatal és fel lehet-e azt állítanunk?

Bevezető sorainkkal már meg is feleltünk mind a két kérdésre. A bejelentőhivatal Makón szükséges és különösen most a népszámlálás előtt nagyon is könnyen fel lehet azt állítani.

A bejelentő hivatal általános közigazgatási s különösen rendőri szempontból szükséges intézmény minden valamire való városban. Mert az általános közigazgatást nagy mértékben segíti és megkönnyíti, a rendőri közigazgatás területén pedig a város összes lakosságának és a város területén tartózkodó minden személynek a nyilvántartása által a rendet és közbiztonságot megszilárdítja s állandóvá teszi.

Nem lehet mondani, hogy Makón a közbiztonság ez idő szerint veszélyeztetve volna. Máskor is rámutattunk már arra, hogy a makói nép általában csendes és békeszerető s hogyha nem izgatják, a rendőri hatóságoknak nagyon is kevés dolga akad vele.

Van azonban városunkban egy másik jelenség, a mely már is gondolkozóba kell, hogy ejtse azokat, a kik a város polgárságának a jövőjével is kötelesek törődni. Mert ez a jelenség, ha még most nem is nagyon veszedelmes, de már a közel jövőben nagyon is azzá válhatik.

Ha a felállítandó bejelentő hivatalnak más feladata nem is lenne, mint e köros jelenség tovább terjedésének a meggátolása, már ez maga is

szükségessé tenné ez intézmény létesítését.

Ma — bejelentési hivatal hiányában — teljes lehetőség számon tartani és megfigyelni, hogy kik jönnek be városunk falai közé, kik tartózkodnak itt ideig-óráig avagy kik telepednek meg — mindentéle települési engedély nélkül — házaink között és kik válnak akaratunk nélkül is e város kötelekébe tartozó polgárokká.

Nem hiszem, hogy városunk közönsége, de még hatóságunk is örömmel, vagy legalább megnyugvással nézné az ország északi-keleti vidékéről, sőt távolabbról, Galiciából és Oroszországból is tömegesen és rohamosan ide özönlő azokat a kétesebbnél-kétesebb elemeket, a kiket teljes nincsetlenségük s ottani existenciájoknak a bizonyosága onnan kikerget és a kiknek a részére szinte asylummá lett már éppen a mi városunk. A kik itt, mint számukra alkalmasnak lett talajon, verjétkkel küzdő népünk rovására, mondhatni annak a zsirján hihetetlen gyorsasággal — de nagyon is kifogásolható utakon és módokon — meggazdagodnak.

Ha valaki különösen nagyobb sátoros ünnepeken az Eötvös-utca tájékára téved, irtózva tekint szét a jobbról-balról szerte nyüzsgő kaftános alakok láttára, a kik sem külső megjelenésükben, sem viselkedésükben, sem szokásaikban, sem érzéseikben, sem gondolkozásukban, sem erkölceikben velünk nemcsak hogy semmi közöségben nincsenek, hanem határozottan megállapítható, hogy ha talán nem is ellenséges, de mindenesetre nagyon is tartózkodó, rideg érzéssel és gondolkozással viseltetnek e város tősgyökeres magyar népe iránt.

Ez a népelem különösen gazdasági tekintetben — már is mondhatjuk, hogy — nagyon veszedelmessé kezd válni az itteni polgárságra s

ha a további betódulásnak gátat nem vetünk, úgy járhatunk, mint az az előbb még viruló fa, a melyet az élősdiek lassan-lassan úgy elborítottak, hogy alattok a fa teljesen elhalt.

Most jöhet ide, a mennyi csak akar. Egyiktől se tudjuk megkérdezni, hogy honnan jön s mit akar itt? Nagyon sok van köztük, a ki, még a nyelvünket sem érti és sok bizonyára, a kinek ez az ország nem is hazája.

A törvény szépen előírja, hogy a község miképpen járhat el azokkal szemben, a kik letelepülnek avagy a község kötelekébe beférkőznek. Sőt arról is szól, hogy a jövő-menő idegenekkel miként bánjunk el. Ezeket a törvényeket azonban bejelentési hivatal hiányában nem lehet végrehajtani. Egyiknek se mondhatjuk, hogy nem fogadjuk közzénk. Pedig jogunk volna hozzá. De nem tudhatjuk, ki, mikor jön be és melyik házban húzza meg magát.

Sőt a törvény arra is jogot ad, hogy azokról, kiket befogadunk, a város kasszájába díjakat szedhetünk. Most ezt se vagyunk képesek megtenni. Így a város közönsége közvetve is és közvetlenül is vallja a kárát ez elemek betódulásának.

Ezért is jöjjön hát a jelentő hivatal, amely a város területén minden személyt pontosan számon tart. Akkor azonnal megtudjuk, ki, mikor érkezik közzénk és ki, mikor távozik közülünk. Befogadhatjuk, a ki arra való, de visszautasítjuk azokat, a kiknek idejövetele csakis kárunkra és veszedelmünkre van.

A hivatal felállításához természetesen a most itt levő népesség összeírása kell. Hát éppen azért nagyon időszerű a felállításnak most való keresztülvitele, mert az országos népszámlálással úgy is összeszedik városunk lakosságát is. Kevés pótlás kell majd még ehhez s teljesen meg lesz az anyaga bejelentő hivatalunknak,

A mi meg a további fenntartást illeti, ez is nagyon egyszerű. Egyetlen szoba, egyetlen hivatalnokkal teljesen elegendő lesz a hivatal részére.

Jó lesz tehát, ha rendőrkapitányunk ne csak hogy felvetette az eszmét, hanem rajta is legyen az intézmény létesítésén.

kp.

Fogyasztási adóbérletünk.

A polgármester Budapesten.

Makó, szept. 7.

Nincs most aktuálisabb városi ügy, mely a város egész polgárságát is szerfelett izgatja, mint a fogyasztási adóbérlet ügye. Elvesszük a következő három évre a bérletet vagy mégis megkapjuk? Ez a kérdés, mely főleg azért lett ilyen izgatónak, mert tulajdonképpen más szavakkal azt jelenti ez, hogy — emelkedik-e a községi pótdónt sok — sok százalékkal avagy sikerül megmaradni a ma is számon felül levő magas állásában?

Mert, a mint már megtirtuk volt, a bérlet elvesztése évenkénti 30 — 40 ezer korona nyereség bevetel elvesztését jelenti. Ez meg községi pótdónt mai számon felül levő százalékanak nem kevesebb, mint negyven százalékkal való emelkedését fogja eredményezni, úgy, hogy igazán borzalommal kell gondolnunk a jövőre, hogyha a kincstár még annyival se jön segítségünkre, hogy ezt a bérletet városunknak adja ide az eddigi méltányos ár mellett. S még rettenetesebb a kilátásunk, ha azt is tudjuk, hogy e nélkül is körülbelül pótdónt emelkedés fenyeget bennünket városi háztartásunknak folyton szaporodó kiadásai mellett.

A városi hatóságnak az érdekelt közönséggel, az italmérőkkel szemben tanúsított alaptalan zaklatása ime ilyen veszedelem elé vitte a várost az által, hogy az alaptalanul zaklatott italmérők megúván a zaklatást, konkurenseivé lettek a bérletügyben városunknak s az eddigi bérletára a várossal szemben rálicitáltak.

Keveset ér most már, hogy a kik az alaptalan zaklatásokban készséges eszközei voltak a hatóságnak, most éppen azok lótnak-futnak legjobban s keresik az utat módot arra, hogy az eljárásukkal elrontott helyzet jóra forduljon.

A polgármester most Budapesten jár a miniszteriumban. Holnap már itthon lesz s megtudhatjuk tőle, hogy lehet-e reményünk a bérlés elnyerésére. És milyen feltételek mellett.

A hétfői közgyűlés is foglalkozni fog aztán ezzel a kérdéssel. A polgármester bizonyára tájékoztatja majd a képviselőtestületet arról, hogy milyen a hangulat ügyünk iránt a miniszteri umban. De jól lesz, ha a képviselő is komoly és gyors módját találja majd annak, hogy a következő három évre is a miénk legyen a fogyasztási adóbérlés.

—sl.—

Posta a tanyákon.

Régi óhaj teljesült.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, szept. 7.

Alig van Magyarországon város, mely oly nagy hatással rendelkezne, mint Makó. Egész kis világot képez nálunk a tanyák csoportja, melynek lakói nemcsak száraz időben, de mikor beköszönt az esős ős és az ezt követő időjárásban nagyon is változó tél, csaknem teljesen elvannak zárva Makótól: a központtól.

Ez a visszás körülmény arra indította már évekkor ezelőtt a tanyák világát, hogy a várostól elszigetelt tanyák között posta közvetítő állomás rendszeresítését kérelmezték.

A kérelem annak idején nem volt teljesíthető, mert nem voltak közegek, kik a makói postáról kiszállítottak volna a tanyákon lakó polgárok posta küldeményeit.

Mikor a posta és távirda igazgatóság ilyen körülmények között kénytelen volt Makóvárosát e kérelmével elutasítani, évekig szünetelt a tanyák világának e nagyon életbevágó ügye.

Ez év kora tavaszán, mint ismeretes, a tanyai lakók ismétellen beadványt intéztek Makóváros képviselőtestületéhez, melyben azt kérelmezték, hogy a rákosi és a kiskopáncsi elemi iskolánál egy-egy kézbesítő és levélgyűjtő állomás létesíttessék. Az érkezett postai küldeményeknek a makói postáról való kiszállítására pedig a mező rendőrököt hozták javaslatba.

A kérelmet Makóváros képviselőtestülete pártolólág terjesztette fel a nagyváradi posta és távirda igazgatóságához, hol a kérelemnek helyt is adtak.

Julius hó 13-án érkezett meg Makóra a nagyváradi posta- és távirda igazgatóság válasza, mely nagy örömet keltett a tanyai polgárok között, mert már — már bizonyossá vált, hogy postaküldeményeikre nem kell napokon át várniok, míg kikézbessitnek.

Az öröm azonban nem tartott sokáig, mert Rákossy Gyula rendőrkapitány hivatkozással arra a körülményre, hogy csak három mezőrendőrrel látja a tanyai különféle rendszeti ügyeket, megfelebbezte a post- és távirda igazgatóság határozatát.

A rendőrkapitány azonban néhány nappal ezelőtt a tanyai polgárok kérelmére visszavonta feleb-

bezését. Ennek folytán a nagyváradi posta- és távirda igazgatóság ma sürgős átiratban arról értesítette Makóváros polgármesteri hivatalát a rákosi- és a kiskopáncsi iskolánál még e hó 16-án felállítja a kézbesítő, illetve levélgyűjtő állomásokat. Az igazgatóság egyben értesítette a polgármesteri hivatalt, hogy a postai küldemények közvetítésére a makói postahivatallal és a rendőrkapitánynyal lépjen érintkezésbe.

Ma tehát nincs már semmi akadály annak, hogy e hó 16-án megnyíljen két helyen is a tanyai postakézbesítő állomás. Teljesedésbe ment tehát a várostól a járhatatlan utak által elzárt tanyák világának régi óhaj-tása, mely lassu fejlődéstink között óriási haladást jelent.

NAPI HIREK.

— **A központi járásbeliek sorozása** A makóra kirendelt sorozó bizottság ma délelőtt folytatta a sorozást és vizsgálat alá kerültek a központi járás hadkötelesei. Ma délelőtt a magyarcsanádiak, pitvarosiak és püspökteleiek állottak mérték alá. Szám szerint 177 legény. A sorozási eredmény itt még gyengébb volt mert a 177 legényből 32 vált be katonának.

— **Az izraelita egyházból.** A makói izraelita egyház iskolaszéke és képviselőtestülete holnap, csütörtökön délután Dózsa Sámuel dr. elnökielte alatt ülést tart és végleg betölti a Paul Teréz lemondása folytán üresedésbe jött tanítónői állást. Az iskolaszék délután 4 órakor, a képviselőtestület pedig délután 5 órakor tartja gyűlését.

— **Elvi döntés.** A „*Baltonya és Környéke*” című időközi lap provokálta a szegedi királyi törvényszéknek alábbi elvi döntését: „Ha a büntetés végrehajtását a büntetőnovella értelmében felfüggesztik, azonban a sértett kéri, hogy a bíróság hatalmazza föl őt, — a sértettet — hogy az ítéletet hirlapban leközölje az elítélt költségére, akkor a bíróság ezt elrendeli, mert a büntetőnovella intézkedése erre nem terjed ki.”

— **Ahol nincs pótdadó.** Megilletődött arccal olvasod e sorokat, oly nyájas és nem nyájas olvasó. Nem is akarsz hinni szemidretek, hogy lenne hely valahol még széles ez országban, ahol nem nyögnek úgy a fő-, al-, kisebb és még kisebb alcimeken kitéréselt 100 percentes pótdadó terhei alatt, ahol oly boldog az adófizető, hogy állami adójának leszurkolása után nem kell rettegnie a polgárság fülének oly kellemetlen hangzásu községi zenekartól. a dobtól, melyet a községi pótdóhátralék miatt szokott működtetni a nemes tanács. *Bácsföldvár* ez a község, melynek költség-előirányzatában 260,842 korona szerepel s így Bácsföldvár nemcsak, hogy nem vet ki pótdadót, de még tekintélyes összegű bevételi fölülleg is marad Szegény makóiak, a mi száz percentsen felüli községi pótdadónkkal, irigylhetjük a boldog bácsföldváriakat.

— **Honvédi állapotok.** Vig Pál városi képviselő hivatkozással a Honvédvárosrészt silány egészségügyi viszonyaira, indítványt adott be a városhoz a honvédi

álló vizek levezetésére. Az indítványt a jövő héten tartandó rendes közgyűlésén tárgyalja a város képviselőtestülete.

— **Családi körben.** Érdekes elvi határozatot hozott tegnap a szegedi királyi törvényszék főbbviteli tanácsa. Kovács János makói lakos családi körben egyik szomszédjára sértő megjegyzést tett. Kovács cselédje besugta a szomszédnak a nyilatkozatot, aki erre följelentette Kovácsot a makói járásbírósnak becsületsértésért. A bíróság fölmentette a vádlottat, akinek ügye fölbebeszés folytán ma került a szegedi törvényszék tanácsa elé. A makói járásbírósnak fölmentő ítéletét azzal az indoklással hagyta jóvá a tanács, hogy *bizalmas családi körben a sértett távollétében tett meggyalázó kijelentés nem képez becsületsértést*

— **Zombori tüzoltók Makón.** A szomszédos Kiszombor község tüzoltó egylete holnap, csütörtökön délután Makóra jön és megnezi a makói tüzoltó egylet feckendő gyakorlatait

— **Baleset.** Major Imrét ma délelőtt midőn a főtéren keresztül haladt Szabó Ferenc fellökte biciklijével, minek következtében Major kisebb sérülést szenvedett. Szabó ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Tűz a tanyán.** Ma hajnalban tűz ütött ki Konti István gazdálkodónak járandói tanyáján és elhamvasztotta összes széna termését A kár 300 korona, mely biztosításból megtérül.

— **Verekedő legények.** Szirbik János és Szilágyi Mátyás Korona belüldvarosok már régen haragos viszonyban voltak Herceg Ferenc honvédi legénnyel és elhatározták, hogy megverik. Igéretüket ma váltották be. A főtéren véresre verték Herceg Ferencet, kit lakására szállított a rendőrség, a két utonálló ellen pedig megindították az eljárást.

— **Aki nem tudta hol van.** Szántó Pál napszamos arról ismeretes, hogy mind megissza, a mit keres. Tegnap is keresett egy pár koronát, mit ma megivott. Tökrészegent járt kelt az utcán és folyton ezt kiabálta:

— Jaj Istenem, hol vagyok?
A rendőrség megkönyörült rajta és bevitte a rendőrségre az erősen berugott embert, míg elszállott fejéből a gőz.

— **Ujonez bánata.** Juhász István apátfalvai fiatal ember ma állott a katonai sorozó bizottság elé és bevált katonának, mely mélyen eszmorította a fiatal embert. Bunak eresztette fejét és ezt gyógyítandó, betért egyik főtéri depóba, hol csakhamar teljesen berugott és olyan botrányosan viselte magát, hogy a rendőrségnek be kellett szállítani, míg ki-aludta magát.

— **A lovasság új egyenruhája.** A közös hadseregbeli lovasság új tábori egyenruhát kap. Az új uniformis nem csukaszürke lesz, mint a gyalogságé, hanem valamely más alkalmas színt választanak, a mi nem föltűnő a táborban. Szabása és díszítése a tervek szerint egészen eredeti és a lovaskatonaság részére fölőtte praktikus. Abban is különbözni fog a gyalogságétól, hogy a lovascsapatokat egymástól megkülönbözteti és a huszárság nemzeties jellegét nem áldozza fel,

Még egy bűnös

Nagy György Sándor kifosztója

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, szept. 7.

Lapunk előző számában megemlékeztünk arról, hogy a rendőrségnek sikerült kézre keríteni Király, helyesebben mondva Szilágyi Istvánt, ki rendőrruhába öltözve a július havi országos vásár alkalmával éjnek idején az orosz temető mellett megtámadta a hazafele igyekvő Nagy György Sándor kissé ittas gazdalkodót és tőle 250 koronát elrabolt.

Tegnapelőtt még ugy állott a dolog, hogy Nagy György Sándor Szilágyi István a később öngyilkossá lett Vig Józseffel fosztotta ki.

A rendőrség ma újabb cinkos társnak jött nyomára Szilágyi István töredelmes vallomása alapján.

Mióta ugyanis Király Szilágyi István le van tartóztatva, meg gondolta a dolgot, hogy miért szenvedje egyedül ő a büntetést, azért megnevezte a harmadik büntőtársat is Balog József zenész személyében, kinek óriási rész jutott az ittas gazdalkodó kirablásában.

A rendőrség nyomban elővezettette Balog Józsefet és vallatóra fogták. A furfangos zenész eleint mit sem akart tudni az egész dologról, csak mikor szembesítették Király Szilágyi Istvánnal, ki a szemébe mondta neki, hogy Nagy György Sándor zsebéből a pénztárcát ő vette ki, akkor halványodott el és valotta be bűnösségét.

Most már kiderítette a rendőrség a nyáron elkövetett rablási esetnek minden részletét, ezért a két bűnös embert elkísértette a járásbírósnak fogházába, honnan holnap kísérik át a szegedi kir. ügyészség börtönébe.

Ehrlich gyógyszere

Beszámolás az eddigi gyógyításról.

Frankfurt szept. 7.

A városi kórházban Ehrlich Pál tanár tegnap előadást tartott azoknak a jelentéseknek alapján, a melyeket a világ minden részéből eljuttattak hozzá a klinikák orvosai a kísérletekkel elért eredményekről. Különösen érdekesek és nagyfontosságúak azok az esetek, mikor a pácienseken — mint mondani szokás — már az imádság sem segíthetett. A klinikusok jelentései több ilyen esetről adtak hírt és mindegyikben meglepő volt az eredmény. Egy arzén-preparátummal való helyi kezeléssel kombinálva a 606 bámulatos sikerre vezetett.

Van a beszámolások közt egy, a mely kiválóan jelentős. A beteg, a kin az orvos injekciót végzett, már annyira volt, hogy torkát és garatját a vérbaj elpusztította, még folyékony eledellel sem táplálkozhatott. Ez a páciens a befecskendezés után való napon szilárd táplálékot tudott lenyelni. Egy másik vérbajos évek hosszú sora óta kinzó fejtörésekben szenvedett. Egy éjszakán át elmúltak fájdalmai.

Strasszburgnban beoltottak egy luetikus beteget, a ki már nyolc hónap óta mozdulni sem volt képes. Csontvázát soványodott le elannyira, hogy nem találtak rajta hus- és izomrészt, a melybe a szert be lehetett volna fecskendezni, tehát közvetlenül a vér-csatornába vezették be. Az injekció után a páciens farkasétvágygyal evett, szemlátomást hizott, már másnap mozogni tudott és sokkal jobban érezte magát.

Szinészetünk zavarai.

Mi lesz jövőre?

Makó, szept. 7.

Ott áll a szép nyári szinkör a főgimnázium előtt még most szeptember közepe táján is *üresen*. E sorok írója volt a legerősebb szószólója annak, hogy Makón a megszakított színházi évad helyett egyet kell tartani őszel. Ez azonban nem jelentette azt, hogy a szini szezonot tél elejére tolják ki, amikor téli kabátban sem lehet még alig vérforralóbb operetteket sem élvezni és nem jelentette azt, hogy egyáltalán ne legyen ebben az évben szini előadás.

A mostani konstellációk szerint pedig a dolog úgy áll, hogy aligha számíthatunk arra, hogy bevonuljanak a szellős arenába Thália papnői és papjai. Ha Marházy jönni akart, vagy jöhetett volna, akkor már itt kellene lennie, mert mindenki óvakodik a biztos náthától, húruttól és más egyéb meghülésektől.

Azzal, hogy Marházy társulata nem vonul be, nem fogunk sokat veszteni a színművészet terén, de azért kár ezért az évért, mely színelőadás nélkül fog elmúlni. Ha pedig meggondolja magát és jön, ezzel se sokat nyerünk, sem ő, sem a közönség. Ő azért nem, mert pártolásra az idő és társulatának gyengesége miatt sem számíthat, a közönség pedig nem nyer azért, mert ettől a társulattól, mostani berendezett sége mellett nem sokat számíthat.

Méla akkoraddal kell tehát a szinészetet illetően ezt az évet lezarnunk.

Van azonban ennél egy furcsább dolog, ami már a jövő színházi szezonot is erősen érdekli s amit a színügygyámolító bizottság figyelmébe ajánlunk.

Tudomásunk szerink a bizottság a jövő évre pályázat mellőzésevel kiadta a szinkört Szendrey Mihály aradi szinigazgatónak. Ezt a társulatot nagy örömmel látná mindenki s meleg pártolásra is számíthatna, mert ez a társulat vidéken elsőrangú, a művészeti is feladata magaslatán áll.

Eddig rendben is volna a dolog. A bökkenő azonban ott van, hogy Szendreynek állandó nyári állomása Hódmezővásárhely. Évek hosszu sora óta játszik az aradi színtársulat s bár, mint ilyen elsőrangú, úgy látszik a vásárhelyiek tavaly egy kissé megunták, mert a direktornak voltak kevés kellemetlenségei is.

Biztosítani akarta magát az eshetőségekre, ha talán az idén nem kaphatná meg a vásárhelyi

szinkört a jövő évre s ezért jó előre biztosította magának Makót, bár a szíve Vásárhelyre fájt, mert az nyári állomásnak is elsőrangú. Itt kapva kaptak az ajánlaton s pályázot mellőzéseével megkapta a jövő évre a makói szinkört.

Mikor azonban most Hódmezővásárhelyen a színiévad a vége felé jár, az ottani színiügyi bizottság szombaton tartott ülésén azt határozta, hogy javasolni fogja a tanácsnak, miszerint a színházat adják oda jövőre és pályázat mellőzéseével Szendreynek. Ez meg is fog történni.

Szendreynek lesz két nyári állomása. Hogy nem a makóit fogja választani, az bizonyos. Ebben az esetben pedig a makóiak jövőre is társulat nélkül maradnak.

Ezt a dolgot jó volna talán már most a színiügyi gyámolító bizottságnak a helybeli szinpartoló közönség előnyére minél előbb kedvezően elintézni. Két évben keresztül egymásután nem állhat üresen a szinkör, harmad és negyedrangú társulatokat pedig hiába fognak beereszteni, mert azok itt éhenhalnak.

Kettős gyilkosság.

Nem adtak udvariasan kenyeret.

Pécs, szept. 7.

Rémes gyilkosság történt tegnap éjjel a szigeti külvárosban. Mészáros István kocsis megölte Müller Teréz tizenöt éves leányt és annak hetvenöt éves nagyanyját. Közvetlenül megfojtotta őket, mert nem adtak neki „elég udvariasan“ kenyeret azok, a kiknél szolgált.

A gyilkosságot a leány anyja, özvegy Müller Józsefné vette észre. Tegnap késő este bezárta tejelárusító üzletét és hazament a lakására. Otthon megfojtva találta ágyukban leányt és anyját, Höbling Jánosné. Azonnal értesítette a rendőrséget, mely megállapította, hogy a gyilkosságot közvetlenül Müllerné hazaérkezése előtt követték el.

Megindult a nyomozás és még az éjjel elfogták a tettest, Mészáros István Kocsist, a ki a gyilkosság után kedveséhez ment. Itt tartóztatták le és a szigeti rendőrlaktanyára vitték. Mészáros bevallotta a gyilkosságot és ezeket mondta:

— Munka után elmentem özvegy Müllernéhez és mert éhes voltam, vacsorát kértem a leánytól. Adtak is enni, de mikor kenyeret is kértem, a leány nem elég udvariasan adta át a kenyeret. Ezen nagyon feldühödtem, neki rohantam a leánynak és megfojtottam. Eldugtam az ágyba. Ekkor bejött a szobába a leány nagyanyja és rám kiáltott: — Mit csinál itt?

Erre én őt is megfojtottam.

A gyilkost ma reggel az ügyészség börtönébe szállították.

Mészáros István egy év óta van szolgálatban özvegy Müllernénél. Gyakran járt el az asszony lakására, többször tett a leánynak szerelmi ajánlatokat is, de az nem akarta meghallgatni. Mikor tegnap este vacsorát kért a lánytól, ez valami megjegyzést tett. Ezért a feldühödött kocsis rátámadt és megfojtotta. A követ-

kező percben az öreg asszony is bejött a szobába. Mészáros rárohant, őt is megfojtotta és az ágyba dugta.

Alighogy az öregasszonnyal végzett, látta a kapun bejönni özvegy Müllerét. A ház másik kapuján kiszökött és elment a Garay-utca 2. szám alatt lakó kedveséhez. Itt találta meg a rendőrség, a mely azonnal gyanakodott Mészárosra. Kereste is Mészáros a lakásán, de ott nem találta. Egy káplár mondta meg, hogy a kocsis a szeretőjénél van. Ott elfogták, a gyilkosság színhelyére vitték és a rendőrkapitány kihallgatta. A kocsis nem tagad. Huszonnégy éves, és mindenki rakoncátlan, dühös embernek ismerte.

Regény.

Képek a szabadságharcról

Irtó egy volt 48 as honvédűzés. (2.)

Az esküszegők.

Midőn 1849. év őszén a Morva határon át hozzánk betört Simunich generális Nádasnál, Nagyszombatnál és Lipótvár bevételével jól elvégezte a dolgát, mert hát 16.000 emberével az 1500 ujonc harcosból álló Guyon honvéd csapatát tönkre tette, feltette magában, hogy most már Komáromba is besétál haderejével és ott kardra hártyja azt a rebellis csöcselékét, ha utját merné állani. E szándékával nem is te-

ketóriázott sokáig, mert már március elején Komárom falai alatt állott ostromló hadával.

Hogy csakugyan olyan besétáló szándékában volt, kitűnik abból, hogy egyetlenegy ostromló-faltörő löveget sem hozott magával, hanem felállította a várat egyik oldalán körülövedző Vág mentén tábori ágyúits azokból kezdett Komárom felé prűszkolni.

(Folyt. köv.)

HÁZELADÁS.

Báró Erdélyi (Nagy-Orosz) utcai két beltelken épület a görög katolikus temető közelében királyhegyesi utvonallal egybekötött, kövezett út mentén, igen nagy közlekedési helyen lévő, *Fekete Dániel-féle*, 49 népsorszámu **SAROK HÁZ**, melyben van 4 utcai padolt szoba, bolt és korcsma helyiséggel, 3 konyha. 2 élés kamra, 1 pincze, alsóudvari lakás 1 szoba és konyhával *örök áron ELADÓ* vagy **KIADÓ**. — Értekezheti: —

Gerzánics István és György tulajdonosokkal, Kossuth-utca 14 sz. a. Buza István vendéglőjénél.

Ardicsón levő 500 négyszögöl teo-
oó területű 6000 daraból álló oó
akácfa-iskola
ültetvényemet 2 évi
haszonbérlettel **eladom.**
oóoó Értekezni lehet: oóoó
Baranyi Bálint
bérllővel Ardicsi utca 15. szám.

7054—1909. V. sz. Aradi és csanádi egyesült vasutak.

H i r d e t m é n y.

1910. év július hó 1-ével kezdődőleg **Apátfalva, Kiszombor, Makó, Szeged és Szőreg** állomásokról Mezőhegyes Aradon át a m. kir. államvasutak **Máriaradna** állomására történő utazások, az alább kitüntetett árak mellett III. osztályu **menettérti** jegyeket adunk ki.

A menettérti jegyek motor-, személy- és vegyes vonatokon való utazásra adatnak ki és **3 napig** érvényesek olyanformán, hogy ezeknek a jegyeknek érvényessége, kiadásuk napjától a negyedik napon éjfélkor jár le.

E menettérti jegyekkel a magyar vasut személy- és podgyászdíjsszabás I. rész 25. §-ában fölvetett határozmányok betartása mellett, az utazás, fenti érvénytartam meghosszabbítása nélkül, úgy az oda, mint a visszautazással egyszer félbeszakítható.

A menettérti jegyek másra át nem ruházhatók és kedvezményes jegy váltására jogosító igazolványok alapján igénybe nem vehetők.

4—10. éves gyermekek kedvezményben nem részesülnek.

A menettérti jegyek árai a következők:

Apátfalváról Mezőhegyes Aradon át Máriaradnára és vissza III. o.	4.40 k.
Kiszombor " " " " " " " "	4.80 "
Makó " " " " " " " "	4.80 "
Szeged " " " " " " " "	5.60 "
Szőreg " " " " " " " "	5.60 "

Arad, 1910. június hó 4.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága
dr. Fábry.

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**
 talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, kőcsi és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**
 Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr. Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
 Terpentin, benzín, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készíttetésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Örömmel ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle „Harmat“** **krémet** mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztálatanságot. Kisimitja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget. elragadó bájt kölcsönöz.
 Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: **egyedül** a készítőnél

Lukács Ferenc
 „Meváltó“ gyógyász-tárában, **Aradi-u.**
Telefon szám 95.

Nyomdász tanoncok

 havi fizetéssel
 vétetnek fel a
Makói

Független Ujság
 nyomdájában. Kazinczy-u. 3.

Sok pénzt **takarít meg** ha hirdetéseit kizárólag a **Makói „Független Ujság“** **ban közli.**

Iskolai könyvek **bekötését** a legerősebb angol vászon kötésben a legolcsóbb árban készíti **Bodor Sándor** könyvkötő.
 A Zsidó iskola mellett. Ugyanott egy fiú fizetéssel **TANONCNAK** felvétetik.

A **Bálint Lajos** féle-bogárzói **hattertály tanyaföld,** melyen megfelelő tanyai lak és gazdasági épületek is vannak, általam mint megbízott által **örök ELADÓ.**
áron **Kuliner Sándor**
 bankiroda tulajdos Makón.

ELADÓ
 oo egy kellemes hangú oo **cimbalom.**
 — **Ára 70 korona.** —
 Kazinczy-utca 3. szám alatt.

A belső nyomáson a lelei ut mentén a (8-as kilométernél) **28 hold föld** két évre vetemény alá haszonbérbe

KIADÓ.
 Értekezhetni lehet:
Gera Sámuellel
 Uj-utca 2561. szám a.
 — vagy —
Horváth Mártonnal.

Fegyverjavító műhely Makó
 ooo Szent-István tér. ooo

Műhelyemben gyárilag végze-fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyveragyakat. Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve. Ugyanott ügyes fiúk **TANONCUL** felvétetnek.

Tisztelettel:

Halász Károly
 fegyverműves.

Értesítés. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Vásárhelyi-u. 23. sz. alatt Nemes Lajos** kovácsmester ur házában egy ujonnan berendezett

kádár üzletet nyitottam.

Elvállalok új hordók, fürdő- és káposztáskádák, tűrés- és vízesdézsák készítését minden nagyságban, elsőrendű tölgyfából. — Ugyanint azok javítását felelősség mellett eszközlöm, jutányos áráért. ooo ooo ooo

Kész munkákat raktaron tartok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Szendrei István kádár-mester.
 Vásárhelyi-utca 23.

Író-, rajzszerkek és füzetek legjútányosabb áron.

Tankönyvek minden iskola részére

 a hivatalos előírás szerint kaphatók:

Gaál László

könyvkereskedésében
Főtér Böhm ház.

Minden egyes tankönyv helyességeért szavatolok.